

CÂTEVA PRECIZĂRI NECESARE ÎN LEGĂTURĂ CU SĂRBĂTOAREA „ZILELE BACĂULUI”

IOAN MURARIU

Teritoriul actualului municipiu Bacău a fost locuit încă din preistorie, după cum au demonstrat arheologii băcăuani în urma descoperirilor făcute. Dar în izvoare istorice, Bacăul este menționat târziu.

Cele două ipoteze potrivit cărora prima atestare documentară ar fi în 1391/1392¹ sau la 15 aprilie 1400², sunt **neconvingătoare**. Istoricii băcăuani consideră, pe bună dreptate, că cea dintâi atestare **sigură** a Bacăului se găsește în cunoscutul privilegiu comercial pe care domnul Moldovei, Alexandru cel Bun, l-a acordat negustorilor lioveni în ziua de **6 octombrie 1408**³.

Se poate spune că data primei atestări a unei localități este asemănătoare cu data de naștere a unui om și, de aceea, trebuie sărbătorită. Bacăul își sărbătorește ziua începând cu **6 octombrie 1997**. În continuare doresc să relatez, pe scurt, cum s-a ajuns la această frumoasă sărbătoare, care este așteptată cu bucurie în fiecare toamnă de băcăuanii de toate vârstele.

Prima propunere a fost făcută în ziua de 6 OCTOMBRIE 1992, nu la 3 octombrie 1996, cum s-a afirmat de câteva ori în presa băcăuană⁴.

În vara anului 1992 m-am aflat multă vreme în satul meu natal, adică în satul Dămileni din comuna Cristinești, județul Botoșani. Acolo,

¹ Ștefan S. Gorovei, **La începuturile orașului Bacău**, în *Carpica*, Complexul muzeal județean Bacău, nr. XVIII - XIX (1986-1987), p. 265-283. Aceiași ani i-a menționat și O.G. Lecca în **Dicționar istoric, arheologic și geografic al României**, București, Editura Universul S.A., 1937, p. 41.

² **Ibidem**, p. 279. Documentul din 15 aprilie 1400 a fost publicat la Roma în anul 1970. La noi a fost semnalat de profesorul și cercetătorul băcăuan Dumitru Zaharia în *Revista Arhivelor*, nr. 1/1973.

³ Ion Ionașcu, Petre Bărbulescu, Gheorghe Gheorghe, **Relațiile internaționale ale României în documente (1368 - 1900)**, București, Editura Politică, 1971, p. 95 - 99. Vezi și Alexandru Artimon, Ioan Mitrea, **Bacău – reședință voievodală**, Bacău, 1996, p. 44-45.

⁴ Jean Ciută, **Geneza și semnificația „Zilelor Bacăului”**, în *Deșteptarea*, Bacău, 5 octombrie 1998, p. 16; Idem, **„Zilele Bacăului” - două istorii și actualitatea**, în *Ziarul de Bacău*, 7 octombrie 2005, p. 6.

nu departe de râul Prut, se auzea foarte bine postul de radio Chișinău. Ascultând știrile, am aflat că în Chișinău se făceau mari pregătiri pentru sărbătorirea zilei municipiului. Chișinăuenii au dat acelei sărbători denumirea de „Zilele Chișinăului”. Amintesc cititorilor că localitatea Chișinău este menționată pentru prima oară într-un hrisov moldovenesc redactat la Vaslui în ziua de 17 iulie 1436⁵.

Când m-am întors în Bacău am găsit publicațiile basarabene *Glasul, Făclia, Literatura și Arta, Basarabia și Tinerimea Moldovei* la care eram abonat, iar la primele patru dintre ele colaboram cu articole de istorie încă din anul 1990. Acolo am aflat ceea ce aflasem și la postul de radio Chișinău. Tot atunci am mai aflat că se intenționează a fi sărbătorite zilele municipiului București, precum și ale municipiului Iași (acestea din urmă cu numele de *Sărbătorile Iașilor*).

Denumirea de *Zilele Chișinăului* mi-a plăcut foarte mult și, de aceea, m-am gândit că și în Bacău s-ar putea organiza o sărbătoare anuală intitulată *Zilele Bacăului*. În acest scop am trimis un articol la redacția celui mai citit ziar băcăuan de atunci, *Deșteptarea*, propunând o asemenea sărbătoare pentru **6 octombrie 1992**, când Bacăul împlinea **584** de ani de vârstă documentară sigură. Articolul meu era, probabil, prea lung, așa că în ziua de 6 octombrie 1992 domnul Constantin Călin, cunoscut cadru didactic universitar, critic literar și publicist băcăuan, care atunci făcea parte din Comitetul de redacție al ziarului amintit, a publicat **numai în rezumat** articolul, din care redăm câteva rânduri: „*Citind o serie de informații despre sărbători ca «Zilele Iașilor» și «Zilele Bucureștilor», dl.prof.dr. Ioan Murariu s-a gândit să propună ca și orașul nostru să organizeze în fiecare an, între 6 și 8 octombrie, «Zilele Bacăului». De ce s-a oprit la aceste date? Pentru că – precizează el – cel mai vechi document care menționează Bacăul a fost scris pe 6 octombrie 1408, în cancelaria domnitorului Alexandru cel Bun*”. (vezi *Deșteptarea*, Bacău, 6 octombrie 1992, p. 2).

Propunerea mea a fost citită de mulți băcăuani, unii chiar m-au felicitat, dar notabilitățile de atunci ale municipiului nu s-au arătat interesate și nu au inițiat nimic nici în 1992, nici în anii imediat următori. Situația s-a schimbat radical după ce domnul **Dumitru Sechelariu** a fost ales primar al Bacăului.

⁵ *Documenta Romaniae Historica*, A . Moldova, vol. I (1384 - 1448), București, Editura Academiei R.S.R., 1975, p. 219-220.

Pentru luna octombrie 1996, când municipiul nostru împlinea vârsta documentară de 588 de ani, câteva instituții de cultură au organizat un simpozion închinat istoriei localității. Simpozionul din **3 octombrie 1996**, la care au fost prezentate aproape zece comunicări științifice, s-a ținut în sala de festivități a Protopopiatului din Bacău (în incinta bisericii *Precista*). Au participat mulți intelectuali băcăuani, precum și mulți elevi din câteva clase de la fostul liceu teoretic „George Bacovia”, invitați de domnul profesor dr. Ioan Mitrea. **Atunci am reluat propunerea din anul 1992** privitoare la necesitatea sărbătoririi „*Zilelor Bacăului*”. Domnul profesor dr. Jean Ciută, care conducea lucrările simpozionului, a fost total de acord, dar a cerut și părerea celor prezenți. Nu s-a redactat nici un document în acest sens, însă **aplauzele** participanților la simpozion au fost interpretate ca o **aprobare** a propunerii.

Despre simpozionul din 3 octombrie 1996, domnul profesor dr. Jean Ciută a scris următoarele într-un articol publicat în anul **1998**: „(...). *Cu acel prilej a existat propunerea (prof.dr. Ioan Murariu) ca ziua de 6 octombrie să devină Sărbătoarea Băcăuanilor cu caracter de permanență. Comisia de Știință, Învățământ, Cultură, Sport și Agrement a Consiliului Județean Bacău a preluat propunerea, a analizat-o în cadrul Comisiei, și la data de 5 octombrie 1996 a prezentat-o în ședința Consiliului Județean Bacău*”⁶.

Proiectul de Hotărâre propus de primarul Dumitru Sechelariu în ziua de 25 noiembrie 1996 a fost adoptat în unanimitate. Articolul unic al **Hotărârii** Consiliului Local al municipiului Bacău prevedea că „**Ziua de 6 octombrie se declară Ziua Municipiului Bacău**”⁷.

Menționez că domnul profesor dr. Jean Ciută, care atunci avea calitatea de membru al Consiliului Județean Bacău, a insistat mult pe lângă factorii de decizie pentru **oficializarea** acestei frumoase sărbători.

Prima ediție a „*Zilelor Bacăului*”, pregătită din timp și temeinic, s-a ținut în luna **octombrie 1997**. Au participat atunci, timp de câteva zile, zeci de mii de băcăuani – tineri, copii și vârstnici. Cele **nouă ediții** care s-au organizat până în prezent au înscris în program simpozioane, lansări de cărți, spectacole de teatru, vernisaje, expoziții etc. Au fost prezenți mari interpreți de muzică populară, precum și prestigioase

⁶ Jean Ciută, **Cum s-au născut „Zilele băcăuane”**, în Almanahul *Veteranul de război* (Bacău, 580), p. 18. Acolo autorul a folosit termenul „*Zilele băcăuane*”, dar denumirea oficială și consacrată este aceea de „*Zilele Bacăului*”.

⁷ **Ibidem**.

formații de muzică ușoară. Nu au lipsit distracțiile populare de tot felul, berea, produsele culinare și de artizanat, focurile de artificii, astfel că toți participanții au rămas mulțumiți, așteptând cu interes edițiile următoare.

Până în anul **2003** (inclusiv), „**Zilele Bacăului**” au fost sărbătorite fie în centrul municipiului, fie în incinta Complexului Sportiv. Începând cu anul **2004**, domnul primar **Romeo Stavarache** organizează această îndrăgită manifestare pe platoul de lângă impunătoarea Catedrală Ortodoxă, aflată în construcție.

Ca profesor de istorie și ca modest cercetător științific am contribuit la frumoasele sărbători ale municipiului nostru doar cu comunicări științifice la câteva simpozioane.

Am scris aceste rânduri nu pentru a-mi revendica **paternitatea** asupra propunerii de organizare a „**Zilelor Bacăului**”, ci pentru ca **adevărul** să poată fi cunoscut în viitor de eventualii băcăuani interesați.